

Ἡ Παναγία μητέρα μας (Γέρων Ἰωσήφ Βατοπαιδινός)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ἄγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Γέρ. Ἰωσήφ Βατοπαιδινός](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Όλα τὰ κτίσματα ἔχουν προσφέρει, τό κάθε ἓνα μέ τή σειρά του, τόν τρόπο τῆς ἐξυπηρετήσεώς τους στό θέμα τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου. Ἐκεῖνο δέ πού προσφέρουμε ἐμεῖς, ἀνθρώπινη φύση, ὡς ἀντιπροσφορά γιά τό μέγιστο δῶρο τῆς θείας κενώσεως τοῦ Ἰησοῦ μας, τό κατ' ἐξοχήν τελειότατον τῶν δῶρων, εἶναι ἡ Παναγία μητέρα Του καί μητέρα ὅλων μας.

Έτσι έδω έγινε κάτι τό άπερίγραπτο. Πώς εύρέθη ή ίκανότητα σέ αύτήν τήν Κόρη, ούτως ώστε νά μπορέσει νά έξυπηρετήσεί ξναν τέτοιο σκοπό, όπου όλα τά υπόλοιπα κτίσματα δέν ήσαν πλέον ικανά νά προσφέρουν αυτό που έλειπε; Έάν ο άνθρωπος δέν είχε τήν δυνατότητα νά προσφέρει τήν Παναγία ως δώρο, τότε θά μπορούσε νά πεί κανείς ότι έματαιώνετο τό θέμα τής θείας οικονομίας. Έτσι ή σωτηρία του ανθρώπου, ή έπιστροφή και έπαναφορά τών κτισμάτων στήν θέση τους και ή άποκατάσταση στήν ίσορροπία τής διεφθαρμένης κτίσεως δέν θά έγίνετο.

Αυτό τό έπίτευγμα πού ή ανθρώπινη φύση κατόρθωσε, είναι τό μεγαλύτερο πού έγινε και δέν πρόκειται ποτέ νά έπαναληφθεϊ. Διαθέσαμε αυτό τό μεγάλο δώρο στό νά κολακεύσουμε, τρόπον τινά, τήν θείαν άγάπη και νά μās πλησιάσει.

Άπαξ δοθεισα ή χαριτωμένη αύτή Κόρη, ή όποία τώρα είναι ή Θεοτόκος, μένει πλέον στό διηνεκές νά έχει ιδιαιτέραν θέση έναντι στον Θεό και σέ μās. Μέσω τής δικής της μεσολαβήσεως ο Υιός του Θεού απέκτησε τήν ανθρώπινη φύση και έγινε ταυτοχρόνως Θεάνθρωπος. Ό,τι είχε, αύτή του τό έδωσε όλο άφοϋ του πρόσφερε όλόκληρη τήν ανθρώπινη φύση της. Έτσι και Αύτός μέ τή σειρά Του τής μετέδωσε τήν θέωση, όσο μπορεί βέβαια νά χωρέσει ή ανθρώπινη φύση. Διότι νά τήν μεταβάλλει σέ κατά φύσιν Θεόν ήταν αδύνατο. Κατά Χάριν όμως τήν έθέωσε στό σημείο εκείνο πού κατά τούς θεολόγους τής Έκκλησίας, νά μήν τής λείπει τίποτα.

Μέ τήν προσφορά μας αύτή κατορθώσαμε και άνεβήκαμε και έμεϊς και πλησιάσαμε τον Θεό. διότι έχομε από τήν δική μας φύση πλέον, τέτοιας μορφής συγγένεια, μέσω αύτής τής Κόρης, πού άποκτήσαμε τον θεανθρωπισμό σέ τέτοιο άναφαίρετο και πλούσιο σημείο, ώστε νά είμεθα όντως «κληρονόμοι του Θεού και συκληρονόμοι του Υιού Αύτου».

Γιά αυτό και ή έκκλησία μας μετά τά Χριστούγεννα πού έορτάζει τήν έξ αύτής άσπορο Γέννηση του Θεού Λόγου, έορτάζει τήν Σύναξή της. Τήν παρουσιάζει στή θέση τής μητρότητος πλέον και τιμā τήν προσφορά της, πού συνήργησε σαν κανέννας άλλος στό υπέρτατον αυτό μυστήριο.

Και κοιτάξτε μέ ποιά σοφία ή Θεία Πρόνοια αναμόρφωσε τήν «παλαιωθεισαν» εικόνα! Ο διάβολος κατόρθωσε νά πλανέσει τό ένα έκ τών δύο όντων πού έδημιούργησε ο Θεός. Έπλάνεσε τήν γυναίκα και τήν έκανε όργανο άπάτης και άφορμή καταστροφής. Η Θεία Πρόνοια οίκονόμησε νά συγκεντρωθεϊ σ' αύτή τήν άγνή Κόρη όλόκληρη ή άρετή τής ανθρώπινης τελειότητος, ούτως ώστε τό όργανο τής άπώλειας και τής άπάτης νά γίνει τώρα όργανο σωτηρίας και έπιστροφής. Και όχι μόνο νά γίνει, αλλά νά παραμείνει στον αιώνα. Στήν θέση πού

εύρίζεται τώρα ή Δέσποινά μας Θεοτόκος, θεωθεισα πλέον απέκτησε και όλόκληρη την μητρότητα, διότι είναι ή πηγή της πραγματικής και άδιαφθόρου μητρότητος. Η πρώτη Εύα, σαν πρώτη μητέρα, απώλεσε την αξία της μητρότητος, έφ' όσον μαζί μέ μᾶς γέννησε και τον θάνατο και μαζί του την έχθρα, τό μίσος, την φθορά, την καταστροφή. Δέν είχε πλέον προσωπικότητα μητρότητος. Η Δέσποινά μας Θεοτόκος μέ τό άδιάφθορον της άγνότητός της όλοκλήρωσε την μητρότητα στην έντέλεια. Όπως στον Θεό Πατέρα εύρίζεται όλόκληρος ή πατρική στοργή, ώστε «ούδέ τοϋ ίδίου Υιοϋ νά φεισθῆ», αλλά υπέρ πάντων υμῶν νά παραδώσει Αυτόν, έτσι και τώρα στά σπλάχνα της Δέσποινάς μας Θεοτόκου, της Θεωθείσης αυτής Κόρης, εύρίζεται ή θέση της τελείας μητρότητος.

Και τώρα μετά παρρησίας προσερχόμεθα σ' αυτόν τον θρόνον της χάριτος της μητρότητος και σαν υιοί πρός την μανούλα μας την ίκετεύουμε και είναι αδύνατο νά μή μᾶς άκούσει. Είναι αδύνατον. Διότι πώς γίνεται στην τελειότητα της μητρότητος νά κλείσουν τά σπλάχνα, όταν φωνάζουν και ζητούν τά παιδιά;

Δέν είναι δύσκολο νά δανεισθοϋμε από την οικογενειακή μας πείρα, ζωντανά παραδείγματα της μητρικής ιδιότητος. Αντικρίσαμε κάποτε νά μεταβάλλεται ή στοργή και ή αγάπη της μητέρας έξ αιτίας της άταξίας και σκληρότητος τοϋ παιδιοϋ, ώστε νά πάρη την θέση της αγάπης ή άπειλή. Όταν όμως τό παιδί πόνεσε, ταπεινώθηκε και έκλαψε, μεταβλήθη άμέσως ή όργή της μητέρας σέ συμπάθεια και φίλτρο και όλο τό δυσάρεστο τό αντικατέστησε ή μητρική άγκάλη. Εάν αυτά υπάρχουν μέσα στην εύτελή, την άτελή, την διαβεβλημένη, την άσθενή ανθρώπινη φύση, σέ πόση έκταση εύρίσκονται αυτά μέσα στην τελειότητα της πνευματικής, της θεοπρεποϋς μητρότητας;

Έχοντες αυτήν την μητέρα σαν έχέγγυο και ίσταμένην μεταξύ ήμῶν και τοϋ Θεοϋ, έχουμε την τελεία έλπίδα ότι καμμιά προσδοκία μας, καμμιά έπιθυμία μας έν Θεῷ, κανένα αίτημά μας, αλλά και καμμιά ανάγκη τωρινή και μέλλουσα είναι δυνατόν νά μήν ίκανοποιηθοϋν. Διότι όταν τρέχουμε στην μητρικήν της αγάπη, δέν μπορεί νά άρνηθῆ δέν θέλει νά τό κάνει. Άρκεϊ φυσικά από μέρους μας νά γίνεται ή έλάχιστη προσπάθεια, νά στεκώμεθα σαν λογικά όντα πάνω στην βάση τοϋ προορισμοϋ μας. Και έτσι έχοντας την Δέσποινά μας Θεοτόκο σαν έγγύηση, καθ' ό,τι έγινε άφορμή της σωτηρίας μας, λύνουμε κάθε πρόβλημά μας και στό παρόν και στό μέλλον.

Άρα λοιπόν τί απόκειται σέ μᾶς; Νά έρευνήσουμε βαθύτερα την υική μας πλέον κατάσταση άπέναντί της, νά την αγαπήσουμε ειλικρινέστερα, πιστότερα, ύπολογίζοντες την πραγματική της θέση και νά είμεθα βέβαιοι ότι τό θέμα όλων μας τῶν προβλημάτων είναι ήδη λελυμένο. Διότι είναι μεσίτης μεταξύ ήμῶν και

του Υιού της, διότι πλέον γι' αυτήν ο Θεός, ο Σωτήρ του κόσμου, ο Χριστός, δεν είναι Κύριος και Θεός μόνον, αλλά είναι και ο κατά φύσιν Υιός της. Και δεν είναι δυνατόν, όπως έχουμε πείρα, να πλησιάσει ή ιδανική μητέρα τον ιδανικόν υιόν ζητώντας του κάποια χάρη και αυτός να της άρνηθῆ. Αυτό δεν γίνεται.

Έκείνο τό όποιο άπομένει σέ μᾶς είναι νά έρεθίσουμε μέσα μας ότιδήποτε ύπάρχει έναντι τῆς μητρικῆς της αγάπης και ότιδήποτε άφορᾶ αυτό στήν ύμνολογία της, στήν εύχαριστία της, στήν δοξολογία της, στήν παράκλησή της, στήν έπίκλησή της, άκόμα και σέ κάθε άλλο τό όποιον εύρίσκεται και άρμόζει στόν θεοπρεπή χαρακτήρα της.

Αυτή είναι κατάφορτη μέ όλες τίς άρετές. Ίδιαίτερα όμως περισεύει ή ταπεινοφροσύνη και ή άγνότης, γι' αυτό λέγεται Άειπάρθενος. Δεν είναι μόνο Άειπάρθενος στό ότι πράγματι ἦταν Παρθένος και δεν έγνώρισε ούτε καν τήν έννοια του άνδρός. Άλλά και μέσα στήν άγνοτάτη της ύπαρξη δεν συνελήφθη ή άμαρτία ούτε κατά διάνοιαν. Ούτε στόν άγνό ψυχικό της κόσμο εισήλθε ή φθορά και ή άμαρτία. Και έτσι άκριβώς είναι και μένει Παναγία και Άειπάρθενος.

Στούς νέους, στους αγάμους, στους μοναχούς, πού τό κέντρο τῆς ιδιότητός τους είναι ή παρθενία άπευθύνομαι. Όποιος θέλει νά τήν τιμήσει, ᾶς κάνει περισσότερη προσφορά κρατώντας τήν άγνότητά του. Νά πώς δοξάζεται αυτή.

Τό δεύτερο στοιχείο πού τήν χαρακτηρίζει - ᾶν και είναι πλήρης από άρετές - είναι ειδικά ή ταπεινοφροσύνη. Όταν ἦλθε ο Άρχάγγελος και τῆς εἶπε καθαρά: «Χαῖρε, Μαρία, εύρηκες χάριν από τόν Θεό και σύ θά γίνεις μητέρα του Θεού», δεν ύπερηφανεύθη και νά σκεφθῆ «ώστε λοιπόν έγώ θά εἶμαι πλέον μητέρα του Θεού;» Άλλά άπάντησε ταπεινά «Ίδού ή δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά τό ρῆμα σου». Άρπάζει τήν πρακτική ταπείνωση, όνομάζοντας τόν έαυτό της «δούλην Κυρίου» και προσφέρει τήν άπόλυτη ύποταγή, «γένειτό μοι κατά τό ρῆμα σου». Άμέσως τώρα, τί προστάζεις, Κύριέ μου; Έτοιμη εἶμαι».

Βλέπετε μέ πιό χειρισμό; Μέ δύο άπλές λέξεις, μέ δύο άπλές κινήσεις αυτό τό τρυφερό κοριτσάκι, όπως ἦτο τότε, προσέφερε όλη τή δύναμη τῆς τελειότητας τῆς άρετῆς. Ταπείνωση και ύποταγή.

Όποιος λοιπόν θέλει νά τιμήσει τήν Πανάχραντό μας Δέσποινα και νά τήν προκαλέσει νά σκορπίσει πάνω του τήν μητρική της στοργή, θά καλλιεργήσει αυτές τίς άρετές, τήν ταπείνωση και τήν ύποταγή.

Και σεις λοιπόν εκεί πού βρίσκεστε, μπορείτε νά πείτε ένα δικό της ύμνο. Ψάλλετε ένα τροπάριο δικό της φέρτε στά χείλη σας τήν εύωδία του όνόματός της.

Εΐδατε τί εΐπε μόνη της; Μόλις ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου, ἄρχισε νά προφητεύει γιά τόν ἑαυτό της ὅτι: «Ίδού γάρ ἀπό τοῦ νῦν μακαριοῦσι με πᾶσαι αἱ γενεαί». Αὐτό τῆς φανέρωσε ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού κατοίκησε μέσα της μόνη. Τήν ἀνάγκασε νά τό πεῖ. Ἐδανείσθη τά χεῖλη της ἡ ἐνοικοῦσα σέ αὐτήν Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, σάν ἕνα μουσουργός πού κινεῖ τίς χορδές γιά νά παραγάγη μέλος. Καί ἄρχισε νά λέει μέσα της ταπεινά: «Ίδού γάρ ἀπό τοῦ νῦν μακαριοῦσι με πᾶσαι αἱ γενεαί· ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός».

Βέβαια μεγαλεῖα! Ἐφ ὅσον κατοίκησε μέσα της ὀλόκληρο τό πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, τί ἄλλο μποροῦσε νά γίνει; Μιά ἀκτίνα Χάριτος, μιᾶ μόνον ἀκτίνα ἐάν ἐπιλάμψη σέ ὀλόκληρη τήν κτίση, εἶναι ἰκανή αὐτή καί μόνη νά τήν μεταφέρει σέ θέση θεότητος, κατά Χάριν. Ἐδῶ ὅμως, σ' αὐτήν δέν πῆγε ἀπλῶς ἀκτίνα Χάριτος. Κατοίκησε μέσα της ὀλόκληρο τό πλήρωμα τῆς Θεότητος σωματικῶς.

Αὐτό ἤθελα νά ἐνθυμίσω στήν ἀγάπη σας γιά νά σᾶς κάνω θερμούς καί φλογερούς ἀπέναντι στή δική της ἀγάπη. Διότι ἔχουμε καί ἕνα ζωντανό παράδειγμα, τοῦ ἀείμνήστου μας Γέροντα, πού τόσο πολύ τόν ἀγαποῦσε, γιατί καί αὐτός τήν ἀγάπησε. Μόνο πού ἄκουγε τό ὄνομά της σκιρτοῦσε σά μωρό! Ἀλλά τοῦ ἔδειξε τόσες φορές τήν ἀγάπη της αἰσθητά καί τόν ἀξίωσε νά φύγη τήν ἡμέρα πού καί αὐτή ἔφυγε ἀπό τόν κόσμο αὐτό.

Ἡ Χάρις της καί οἱ πρεσβεῖες της καί πάντων τῶν ἀγίων νά ἐνισχύουν καί μᾶς.

Ἀμήν.

Πηγή: agiazoni.gr